

Sygn. akt VU 368/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant stażysta Bożena Sobczyk

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku T. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania T. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 4 marca 2015 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

V U 368/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 marca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił T. G. przeliczenia emerytury przyznanej w myśl art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z treścią art. 55 wyżej wymienionej ustawy ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po 31.12.2008 r., może być obliczona na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z treścią art. 53 przywołanej ustawy. Organ rentowy podniósł, że w przypadku ubezpieczonego zgodnie z decyzją przyznającą emeryturę z dnia 20 maja 2014 roku naliczono mu wysokość emerytury zgodnie z treścią art. 26 omawianej ustawy jako świadczenie korzystniejsze. ZUS stwierdził, że ustawa emerytalna nie przewiduje możliwości wielokrotnego wyboru między świadczeniem w wysokości ustalonej na starych (zgodnie z art. 53) albo na nowych (zgodnie z art. 26) zasadach. Wobec powyższego organ rentowy stwierdził, iż brak jest podstaw do ponownego przeliczenia świadczenia T. G. z art. 53 ustawy emerytalnej.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł T. G., domagając się jej zmiany i ponownego ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego. W uzasadnieniu skarżący zaznaczył, że po uzyskaniu prawa do emerytury odprowadzał składki na ubezpieczenie społeczne, a zatem przysługuje mu prawo do przeliczenia emerytury w myśl art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony T. G. urodził się w dniu (...). Z uwagi na osiągnięcie wieku emerytalnego, w dniu 24 kwietnia 2014 roku złożył wniosek o przyznania prawa do emerytury. W okresie od dnia 30 stycznia 2004 roku do dnia 30 kwietnia 2014 roku skarżący był zatrudniony w (...) w P. na stanowisku (...).

(dowód: wniosek o emeryturę, k. 1 – 6, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, świadectwo pracy z dnia 30 kwietnia 2014 roku, k. 21-21v akt ZUS)

Decyzją z dnia 20 maja 2014 roku organ rentowy przyznał wnioskodawcy zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od dnia 15 kwietnia 2014 roku, to jest od dnia nabycia prawa do emerytury. ZUS ustalił, że wypłata świadczenia przysługuje skarżącemu od dnia 1 maja 2014 roku, to jest od dnia ustania zatrudnienia. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Organ rentowy ustalił, że kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 228 488,45 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego – 627 503,24 zł, a średnie dalsze trwanie życia – 210,5 miesięcy. Na podstawie wyżej wymienionych wartości ZUS obliczył kwotę emerytury w wysokości 4 066,47 zł.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 20 maja 2014 roku, k. 46 akt ZUS)

Kolejną decyzją z dnia 20 maja 2014 roku ZUS obliczył wysokość przysługującej skarżącemu emerytury na podstawie przepisu art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych od 2004 roku do 2013 roku, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 175,53%. Podstawa wymiaru została obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru – 175,53% przez kwotę bazową 3 191,93 zł i wyniosła 5 602,79 zł. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 37 lat, 11 miesięcy i 15 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 11 miesięcy i 27 dni. Wysokość emerytury po uwzględnieniu stażu pracy do dnia 30 kwietnia 2014 roku ZUS obliczył na kwotę 3 563,77 zł brutto. Zakład poinformował wnioskodawcę, że nie podejmuje wypłaty emerytury ustalonej w przedmiotowej decyzji. W uzasadnieniu podano, że jej wysokość jest mniej korzystna od emerytury ustalonej na zasadach określonych w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 20 maja 2014 roku, k. 48 akt ZUS)

W dniu 26 stycznia 2015 roku T. G. złożył wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia emerytalnego. Jednocześnie wskazał, że po przejściu na emeryturę od dnia 2 maja 2014 roku do nadal pracuje w (...) w P. na stanowisku (...)

(dowód: wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia emerytalno – rentowego, k. 61-62, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, k. 63 akt ZUS)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych dnia 17 lutego 2015 roku na podstawie art. 108 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wydał decyzję, w której przyznał ubezpieczonemu zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od dnia 1 stycznia 2015 roku, to jest od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Emerytura została przeliczona zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponieważ była świadczeniem wypłacanym jako korzystniejsze. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota świadczenia na dzień przyznania emerytury, łącznie z kwotą zewidencjonowanych składek o przyznaniu emerytury podzielonych przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę ustalone dla wieku w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury. Dla ustalenia wysokości emerytury organ rentowy przyjął: poprzednią kwotę emerytury w wysokości 4 066,47 zł, kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – 11 111,48 zł, średnie dalsze trwanie życia – 204,3 miesięcy. Po ponownym ustaleniu wysokość emerytury wyniosła 4 156,86 zł brutto od dnia 1 marca 2015 roku.

(dowód: decyzja z dnia 17 lutego 2015 roku, k. 65 akt ZUS)

Pismem procesowym z dnia 1 lutego 2016 roku ZUS dokonał hipotetycznego obliczenia emerytury wnioskodawcy zgodnie z jego wnioskiem z dnia 26 stycznia 2015 roku na podstawie art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez doliczenie okresów składkowych przebytych po przyznaniu świadczenia, to jest od dnia 2 maja 2014 roku do 23 stycznia 2015 roku i przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia z uwzględnieniem wynagrodzenia uzyskanego w 2014 roku w kwocie 80 073,82 zł. Staż pracy skarżącego na dzień 1 stycznia 2015 roku wyniósł 38 lat, 7 miesięcy i 15 dni, natomiast na dzień 1 lutego 2015 roku – 38 lat, 8 miesięcy i 8 dni. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony z 10 lat kalendarzowych, to jest od dnia 1 stycznia 2005 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku wyniósł 178,60%. Wysokość świadczenia na dzień 1 stycznia 2015 roku wynosiłaby 3 662,07 zł brutto, na dzień 1 lutego 2015 roku – 3 668,34 zł brutto, a po waloryzacji na dzień 1 marca 2015 roku – 3 704,34 zł brutto.

(dowód: pismo procesowe ZUS z dnia 1 lutego 2016 roku, k. 13 akt sprawy, stanowisko komórki merytorycznej ZUS z dnia 25 stycznia 2016 roku, k. 81-81v akt ZUS)

Pismem procesowym z dnia 17 maja 2016 roku organ rentowy zaznaczył, że nadal korzystniejsza jest emerytura wyliczona w oparciu o art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Świadczenie emerytalne wypłacane przez ZUS na podstawie art. 26 po waloryzacji w dniu 1 marca 2016 roku wynosi 4 166,84 zł brutto. Świadczenie emerytalne obliczone na podstawie art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS po waloryzacji w dniu 1 marca 2016 roku wynosiłoby 3 713,23 zł.

(dowód: pismo procesowe ZUS z dnia 17 maja 2016 roku, k. 23, stanowisko komórki merytorycznej ZUS z dnia 17 maja 2016 roku, k. 24-24v akt sprawy)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.) postawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustaloną w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Zgodnie z treścią art. 15 ust. 4 ustawy w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Z kolei w myśl art. 15 ust. 6 na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustaloną w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z § 21 ust 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Według treści art. 53 ust. 1-2 emerytura wynosi:

- 1) 24 % kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
- 2) po 1,3 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- 3) po 0,7 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych

- z uwzględnieniem art. 55.

Przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Zgodnie z treścią art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach.

Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach.

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie wysokości emerytury w najkorzystniejszym wariantcie.

Organ rentowy decyzjami z dnia 20 maja 2014 roku przyznał bowiem emeryturę ubezpieczonemu i obliczył jej wysokość w dwóch wariantach, uznając za najkorzystniejsze obliczenie wysokości świadczenia zgodnie z art. 26. Następnie decyzją z dnia 17 lutego 2015 roku, pomimo ponownego przeliczenia wysokości emerytury w związku z przedłożonymi przez ubezpieczonego dodatkowymi dowodami, ZUS podtrzymał treść poprzedniej decyzji, uznając, w oparciu o dokonane obliczenie, iż nadal emerytura z art. 26 jest najkorzystniejsza dla ubezpieczonego.

W ocenie Sądu, zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa.

Wybrany przez ZUS najkorzystniejszy wariant wysokości emerytury ubezpieczonego opierał się na art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którym wysokość emerytury oblicza się nie przy pomocy ustalonego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru, a dzieląc podstawę obliczenia emerytury (kwotę składek zewidencjonowanych na koncie i kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego) przez średnie dalsze trwanie życia. Zaznaczyć należy, że przedłożone przez ubezpieczonego nowe dowody zostały uwzględnione w wyliczeniach ZUS na podstawie art. 53 w zaskarżonej decyzji. Do podstawy wymiaru emerytury przyjęto podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu zatrudnienia skarżącego już po uzyskaniu prawa do emerytury.

Pomimo tego, nadal wysokość emerytury obliczonej na podstawie art. 53 pozostała niższa od wysokości świadczenia ustalonego w oparciu o art. 26.

Sąd pragnie podkreślić, że pełną aktualność zachowuje pogląd Sądu Najwyższego, zgodnie z którym nie jest możliwa utrata uprawnienia do zweryfikowania wysokości długoterminowych świadczeń emerytalnych ustalonych w

deklaratoryjnych decyzjach emerytalnych, więc emerytura może być wyliczona równolegle według zasad ustalonych w art. 53 w związku z art. 27 i według nowych zasad wynikających z art. 26 w związku z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (wyrok SN z dnia 18 września 2014 roku, sygn. akt I UK 27/14). Jednakże w przedmiotowej sprawie świadczenie uzyskiwane w oparciu o przepis art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nadal jest dla ubezpieczonego najkorzystniejszym, co potwierdza zgromadzony w sprawie materiał dowodowy. Akta rentowe oraz wyliczenia poczynione przez ZUS w sposób szczegółowy i wyczerpujący wyjaśniły bowiem ustalenia dokonane przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji, w szczególności sposób wyliczenia wysokości świadczenia w różnych wariantach.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd na mocy art. 477 § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.